

Miocardiopatia d'estrès al 2022

Epidemiologia

Albert Duran Cambra
Unitat de Cures Agudes Cardiològiques

Current state of knowledge on Takotsubo syndrome: a position statement from the task force on Takotsubo syndrome of the Heart Failure Association of the European Society of Cardiology

Alexander R. Lyon^{1,2,*}, Eduardo Bossone³, Birke Schneider⁴, Udo Sechtem⁵, Rodolfo Citro⁶, S.Richard Underwood^{1,2}, Mary N. Sheppard⁷, Gemma A. Figtree^{8,9}, Guido Parodi¹⁰, Yoshihiro J. Akashi¹¹, Frank Ruschitzka¹², Gerasimos Filippatos¹³, Alexandre Mebazaa¹⁴, and Elmir Omerovic¹⁵

Executive summary

- *Nomenclature*: ‘Takotsubo syndrome’ is recommended as the formal name for this condition, and the term cardiomyopathy is avoided.

Introducció

Apical ballooning
Apical ballooning syndrome
Acute left ventricular apical ballooning syndrome
Left ventricular apical ballooning syndrome
Transient left ventricular apical ballooning syndrome
Primary apical ballooning
Transient apical ballooning
Transient apical ballooning syndrome
Transient cardiac apical ballooning syndrome
Transient left apical ballooning syndrome
Transient cardiac ballooning
Left apical ballooning syndrome
Acute apical ballooning syndrome
Cardiac apical ballooning syndrome
Apical ballooning
Apical ballooning without apical ballooning
Apical ballooning cardiomyopathy
Reversible apical ballooning of left ventricle
Left ventricular ballooning syndrome
Mid-ventricular variant of transient apical ballooning
Mid-ventricular ballooning syndrome
Transient left ventricular mid-portion ballooning
Transient mid-ventricular ballooning
Transient mid-ventricular ballooning cardiomyopathy
Transient left ventricular non-apical ballooning
Reverse or inverted left ventricular apical ballooning syndrome
Inverted left ventricular apical ballooning syndrome
Transient basal ballooning

Stress cardiomyopathy
Acute stress cardiomyopathy
Human stress cardiomyopathy
Acute & reversible cardiomyopathy provoked by stress
Stress-induced cardiomyopathy
Stress-induced takotsubo cardiomyopathy
Stress-induced apical ballooning syndrome
Stress-related left ventricular dysfunction
Stress-related cardiomyopathy
Stress-related cardiomyopathy syndrome
Stress takotsubo cardiomyopathy
Emotional stress-induced ampulla cardiomyopathy
Mid-ventricular stress cardiomyopathy
Atypical transient stress-induced cardiomyopathy
Stress-induced myocardial stunning
Emotional stress-induced tako-tsubo cardiomyopathy
Stress-associated catecholamine induced cardiomyopathy
Neurogenic stress syndrome
Other
Neurogenic stunned myocardium
Adrenergic cardiomyopathy
Broken heart syndrome
Ampulla cardiomyopathy
Ampulla-shaped cardiomyopathy
"Chestnut-shaped" transient regional left ventricular hypokinesia
Ball-shaped spherical dilation of left ventricular apex
The artichoke heart
Transient mid-ventricular akinesia
Transient antero-apical dyskinesia

Tako-tsubo
Takotsubo cardiomyopathy
Takotsubo-like cardiomyopathy
Takotsubo syndrome
Takotsubo disease
Takotsubo left ventricular dysfunction
Takotsubo-like left ventricular dysfunction
Takotsubo-like transient biventricular dysfunction
Takotsubo-like transient left ventricular ballooning
Takotsubo-shaped cardiomyopathy
Takotsubo-shaped hypokinesia of left ventricle
Takotsubo-type cardiomyopathy
Takotsubo transient left ventricular apical ballooning
Mid-ventricular takotsubo cardiomyopathy
Mid-ventricular form of takotsubo cardiomyopathy
Inverted takotsubo contractile pattern
Inverted takotsubo cardiomyopathy
Inverted takotsubo pattern
Atypical takotsubo cardiomyopathy
Reverse takotsubo syndrome
Atypical basal type takotsubo cardiomyopathy

~~Miocardiopatia d'estrès~~ al 2022 Síndrome de Takotsubo

Epidemiologia i **Fisiopatologia** 🥵

Albert Duran Cambra
Unitat de Cures Agudes Cardiològiques

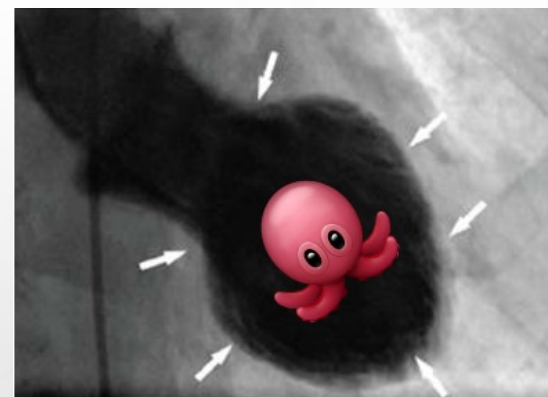

Índex

1. Introducció - Definició
2. Epidemiologia
3. Fisiopatologia
4. Conclusions

Introducció

Anomenada per primer cop 1990 per japonesos amb el nom original de “Takotsubo-type cardiomyopathy”

虚血による細胞障害

(解説)

1. 虚血心筋の代謝異常
2. Stunned myocardium と calcium overload

1. 心筋梗塞発症時の冠循環・心筋代謝
2. 梗塞部における残存心筋の評価
3. NTG 反応性からみた心筋梗塞部の viability
4. 多枝 spasm により特異な左心室造影像

「ツボ型」を示した stunned myocardium .....(佐藤 光・ほか).....56

5. PTCA 中の血流遮断による心筋虚血と酵素動態
6. 狭心症発作時の局所心筋収縮の低下
7. 冠血流改善と心筋灌流の不一致例について

臨床からみた心筋細胞障害, 科学評論社, 1990

“Takotsubo-type cardiomyopathy due to multivessel spasm”

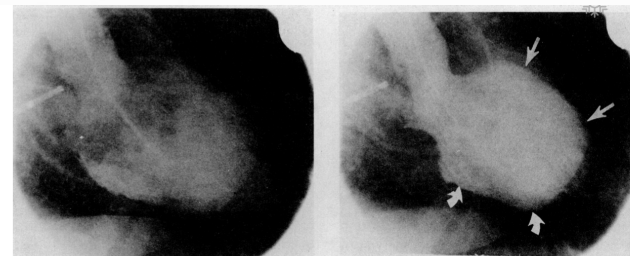

Figure 2. Left Ventricular Cineangiograms, Right Anterior Oblique View in Diastole (Left) and Systole (Right), Showing Large Areas of Akinesis in the Anterolateral (Straight Arrows) and Diaphragmatic (Curved Arrows) Segments.

NEJM 1986 44 yo woman

Epidemiologia

1. Incidència en ascens

Més comú del que inicialment es pensava:

Ha anat incrementant amb:

- a) l'accès a les Troponines (dany miocàrdic) coronariografia (i ventriculografia) urgent
- b) Sospita clínica creixent

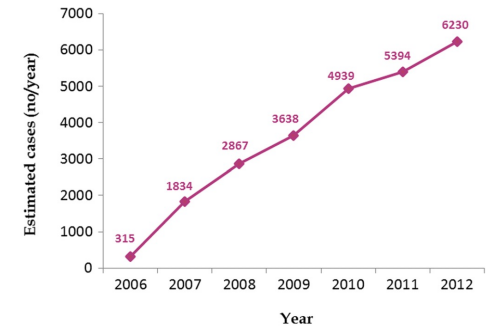
Indicència:

1-2% dels pacients remesos a KT amb sospita de SCA

10% si considerem només dones

Infraestimada:

- diagnòstic difícil (coexistència de malaltia coronària)
- casos desapercebuts (TKS 2ari ingressat a UCI, TKS greus que moren)

Definició 1/6

- Síndrome d'insuficiència cardíaca aguda amb presentació clínica similar a l'IAM, amb coronariografia sense lesions coronàries "responsables"

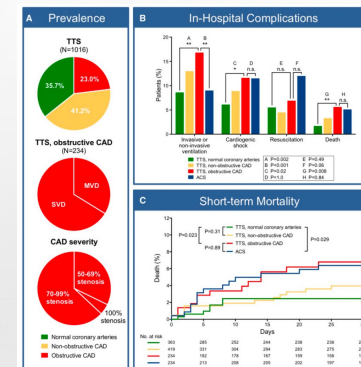
Table 3. Proposed Mayo Criteria for the Clinical Diagnosis of the Transient Left Ventricular Apical Ballooning Syndrome*

1. Transient akinesis or dyskinesis of the left ventricular apical and mid-ventricular segments with regional wall-motion abnormalities extending beyond a single epicardial vascular distribution
2. Absence of obstructive coronary disease or angiographic evidence of acute plaque rupture
3. New electrocardiographic abnormalities (either ST-segment elevation or T-wave inversion)
4. Absence of
  - Recent significant head trauma
  - Intracranial bleeding
  - Pheochromocytoma
  - Obstructive epicardial coronary artery disease
  - Myocarditis
  - Hypertrophic cardiomyopathy

* All 4 criteria must be met.

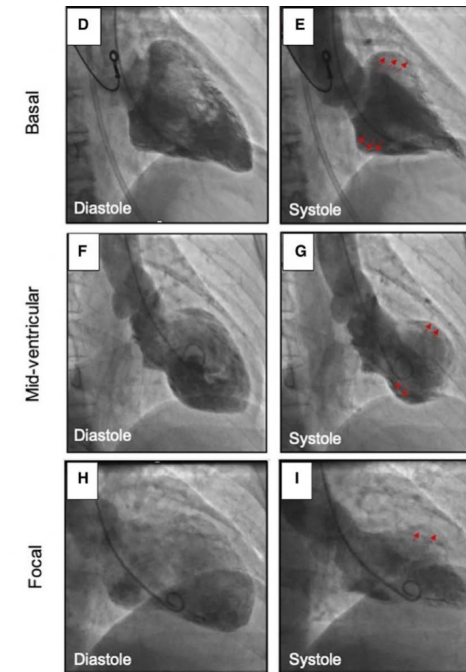
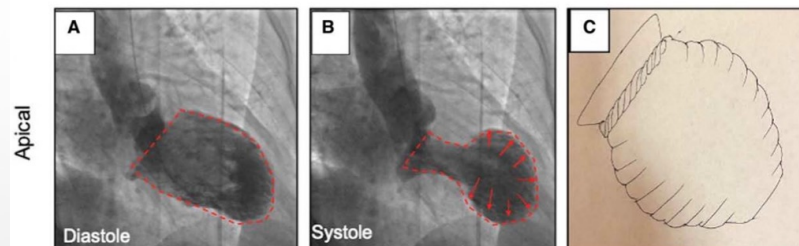
Coexistence and outcome of coronary artery disease in Takotsubo syndrome

Definició 2/6

- Caracteritzada per una disfunció sistòlica aguda amb ventriculografia característica
- Compte patrons atípics (infradiagnòstic): importància ventriculografia

Definició 3/6

- Freqüentment precedida per estrès
- Inicialment semblava més en relació a triggers psicològics
- Cada cop més freqüents triggers físics
- Infecció, respiratoris, NRL, cirurgia

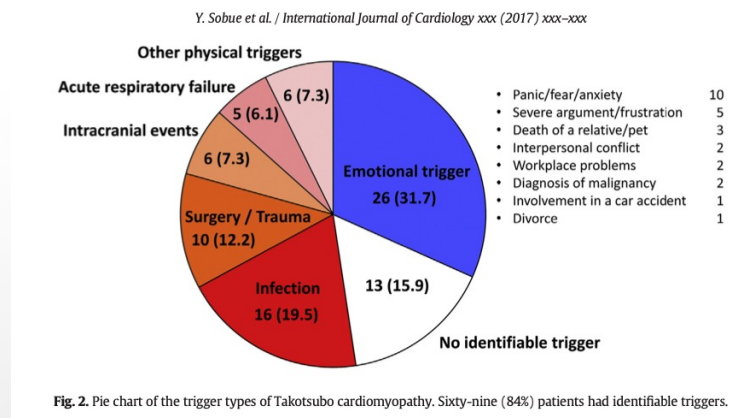
Altres no estranys:

Manipulació orofaríngea (SNG)

Sd anciano caído en el suelo

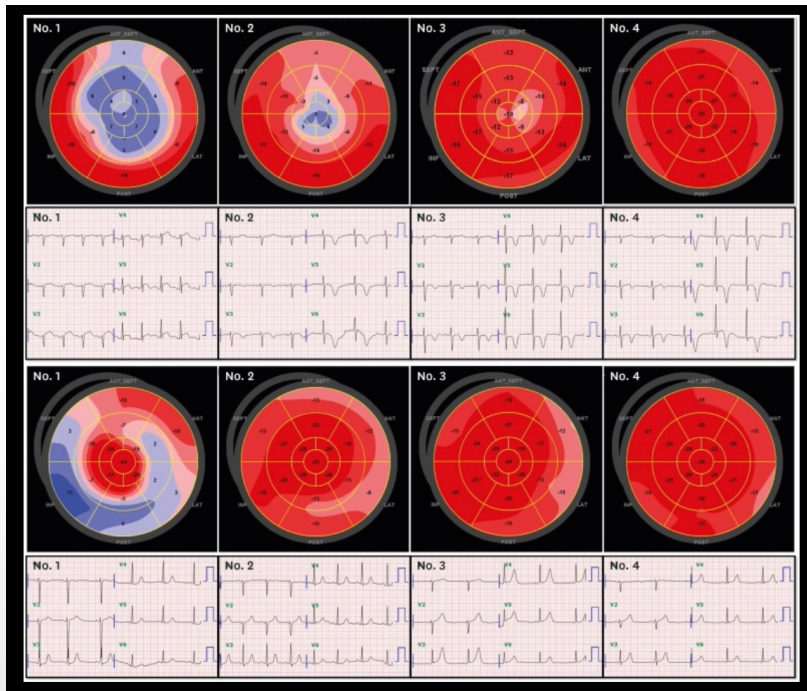
Major mortalitat.

Associat a patrons atípics

Definició 4/6

- Evolució ECG, patró de biomarcadors característics

Biomarcador	TKS	AMI
Troponina	↑↑	↑↑↑
Creatin kinasa	-/↑	↑↑↑
NT-proBNP	↑↑↑	↑↑

Lee M. Time Course of Functional Recovery in Takotsubo (Stress) Cardiomyopathy: A Serial Speckle Tracking Echocardiography and Electrocardiography Study. J Cardiovasc Imaging. 2020 Jan;28(1):50-60.

Definició 5/6

- Generalment amb recuperació de la funció sistòlica
- Pot ser no completa
- No en pacients que moren en fase aguda (infradiagnòstic)

Circulation

Volume 137, Issue 10, 6 March 2018; Pages 1039-1048
<https://doi.org/10.1161/CIRCULATIONAHA.117.031841>

ORIGINAL RESEARCH ARTICLE

Persistent Long-Term Structural, Functional, and Metabolic Changes After Stress-Induced (Takotsubo) Cardiomyopathy

2

Definició 6/6

- L'increment del coneixement de la malaltia ha portat a modificació de criteris diagnòstics

Table 1: Mayo Clinic Criteria to Diagnose TTC⁹

1. Transient hypokinesis, akinesis or dyskinesis of the left ventricular mid segments with or without apical involvement; the regional wall motion abnormalities extend beyond a single epicardial vascular distribution; a stressful trigger is often, but not always, present
2. Absence of obstructive coronary artery disease or angiographic evidence of acute plaque rupture
3. New electrocardiographic abnormalities (either ST-segment elevation and/or T-wave inversion) or modest elevation in cardiac troponin
4. Absence of pheochromocytoma or myocarditis

TTC = Takotsubo cardiomyopathy.

Table 1 International Takotsubo Diagnostic Criteria (InterTAK Diagnostic Criteria)

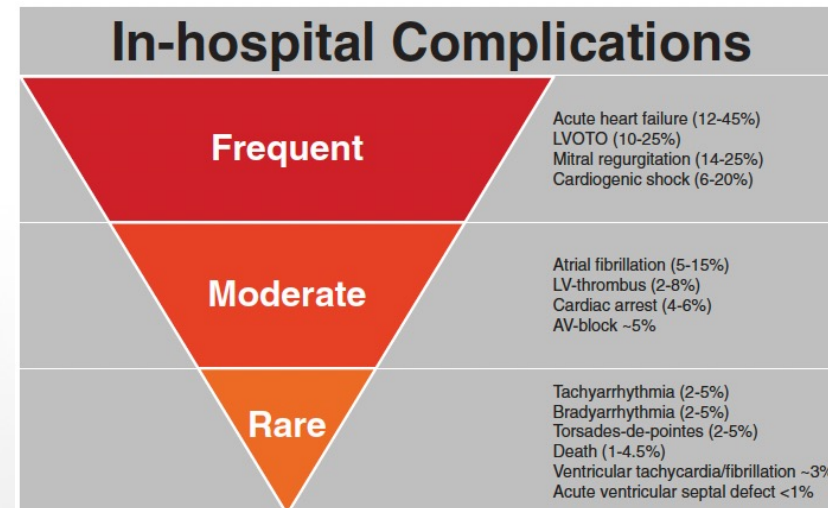
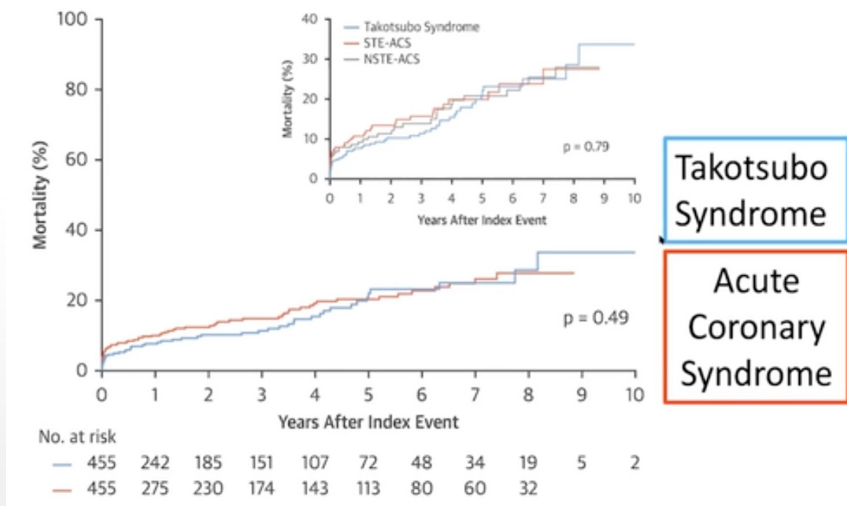
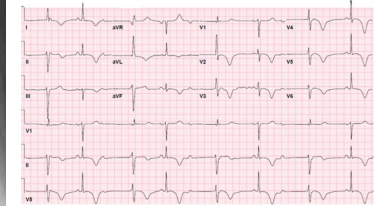
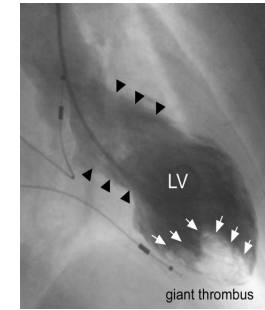
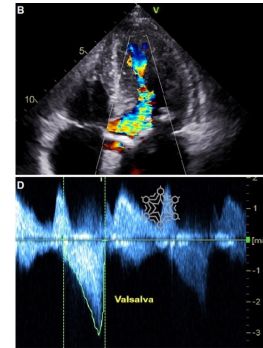
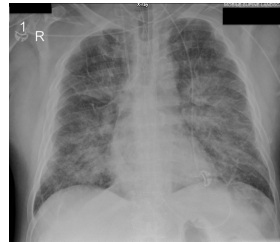
1. Patients show transient^a left ventricular dysfunction (hypokinesia, akinesia, or dyskinesia) presenting as apical ballooning or midventricular, basal, or focal wall motion abnormalities. Right ventricular involvement can be present. Besides these regional wall motion patterns, transitions between all types can exist. The regional wall motion abnormality usually extends beyond a single epicardial vascular distribution; however, rare cases can exist where the regional wall motion abnormality is present in the subtended myocardial territory of a single coronary artery (focal TTS).^b
2. An emotional, physical, or combined trigger can precede the takotsubo syndrome event, but this is not obligatory.
3. Neurologic disorders (e.g. subarachnoid haemorrhage, stroke/transient ischaemic attack, or seizures) as well as pheochromocytoma may serve as triggers for takotsubo syndrome.
4. New ECG abnormalities are present (ST-segment elevation, ST-segment depression, T-wave inversion, and QTc prolongation); however, rare cases exist without any ECG changes.
5. Levels of cardiac biomarkers (troponin and creatine kinase) are moderately elevated in most cases; significant elevation of brain natriuretic peptide is common.
6. Significant coronary artery disease is not a contradiction in takotsubo syndrome.
7. Patients have no evidence of infectious myocarditis.^b
8. Postmenopausal women are predominantly affected.

^aWall motion abnormalities may remain for a prolonged period of time or documentation of recovery may not be possible. For example, death before evidence of recovery is captured.

^bCardiac magnetic resonance imaging is recommended to exclude infectious myocarditis and diagnosis confirmation of takotsubo syndrome.

Pronòstic

Ghadri J, Kato K, Cammann V, et al. Long-Term Prognosis of Patients With Takotsubo Syndrome. *J Am Coll Cardiol.* 2018 Aug
 Ghadri JR et al.. International Expert Consensus Document on Takotsubo Syndrome. *Eur Heart J.* 2018

Epidemiologia

“estudi de la distribució i els determinants de les malalties i l’aplicació d’aquests estudis per al seu control”

Problemes:

Malaltia infradiagnosticada

Determinants no completament aclarits (fisiopatologia)

Epidemiologia

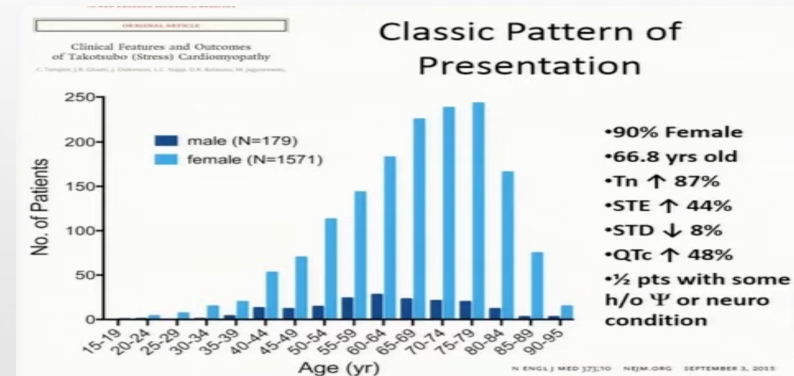
Vàries característiques suggereixen diferent fisiopatologia subjacent que SCA.

90% dones post-menopausiques

>60% amb malaltia PSQ diagnosticada

Freqüentment precedides per estrès (60%)

Ventriculografia típica

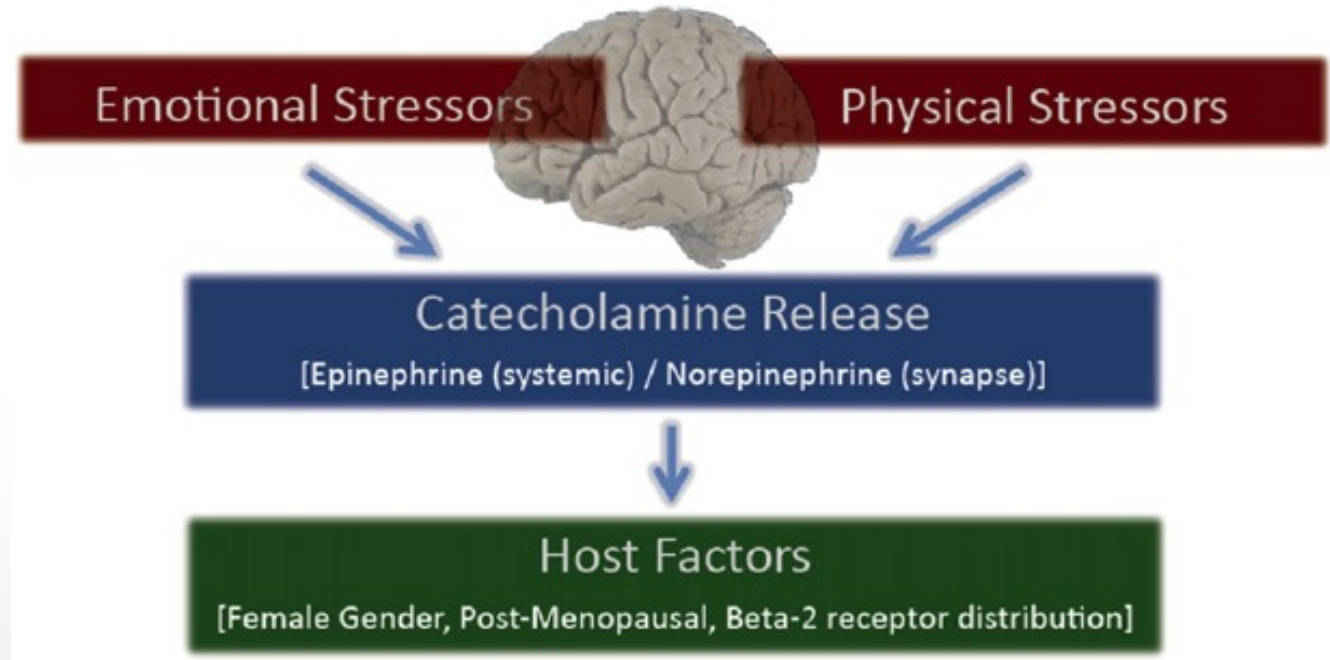

16

Fisiopatologia

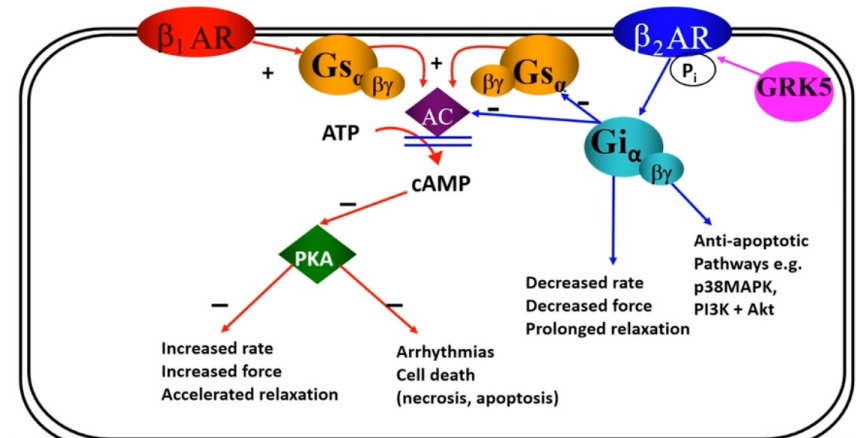
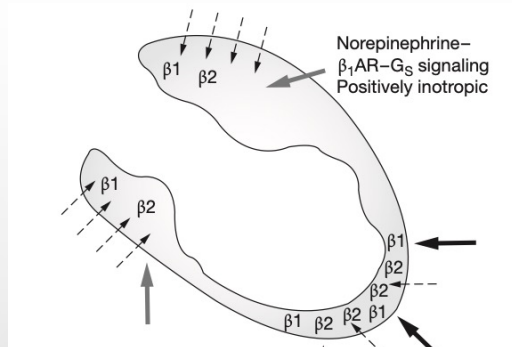
Fisiopatologia

1. Distribució receptors betaadrenèrgics

Gradent apicobasal de receptors betaadrenèrgics

↑ $\square$ catecolamines $\square$ receptors B2 $\rightarrow$ resposta cardioinhibidora

Afecta més a l'apex que a les bases.

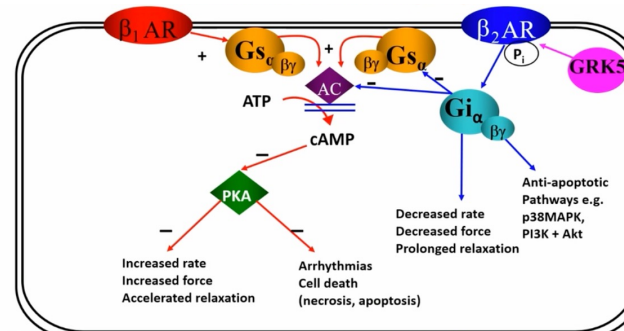
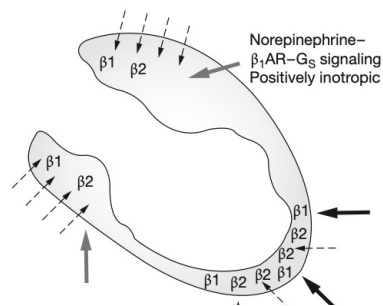

Lyon AR et al. Stress (Takotsubo) cardiomyopathy--a novel pathophysiological hypothesis to explain catecholamine-induced acute myocardial stunning. Nat Clin Pract Cardiovasc Med. 2008

Fisiopatologia

Distribució receptors betaadrenèrgics

Homes tenen més receptors adrenèrgics que dones als cardiomiòcits, pel que costa més saturar-los.

En les dones a partir dels 55 anys aquesta densitat encara disminueix més amb gradient apicobasal, el que podria explicar la fisiopatologia del TKS.

No explica variants atípiques ni recurrències amb diferent patró

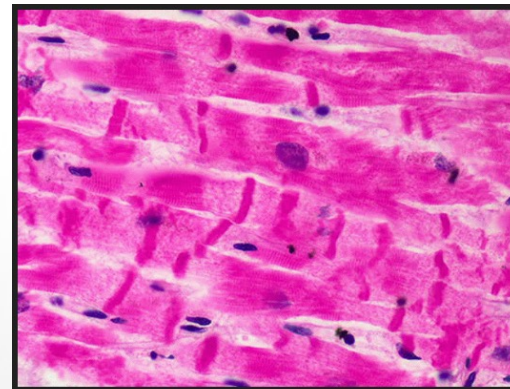

Fisiopatologia

Teoria catecolaminèrgica

Associació amb estats hipercatecolaminèrgics

- Feocromocitoma, ictus periinsular, HSA, administració exògena de catecolamines...
- Models experimentals
- AP específica: necrosi en banda

No sempre hi ha desencadenant catocolaminèrgic / elevació de catecolamines en sang...

Fisiopatologia

Com es justifica:

Patrons atípics, recurrències en diferents patró que inicial

Casos sense evidència d'alts nivells de catecolamines

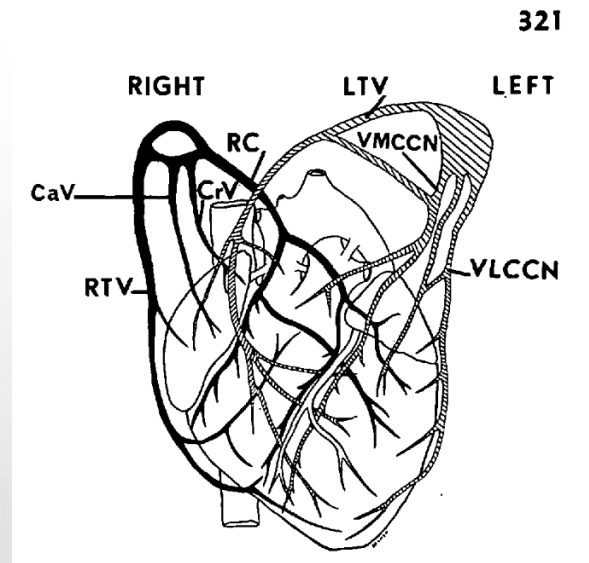

Fisiopatologia

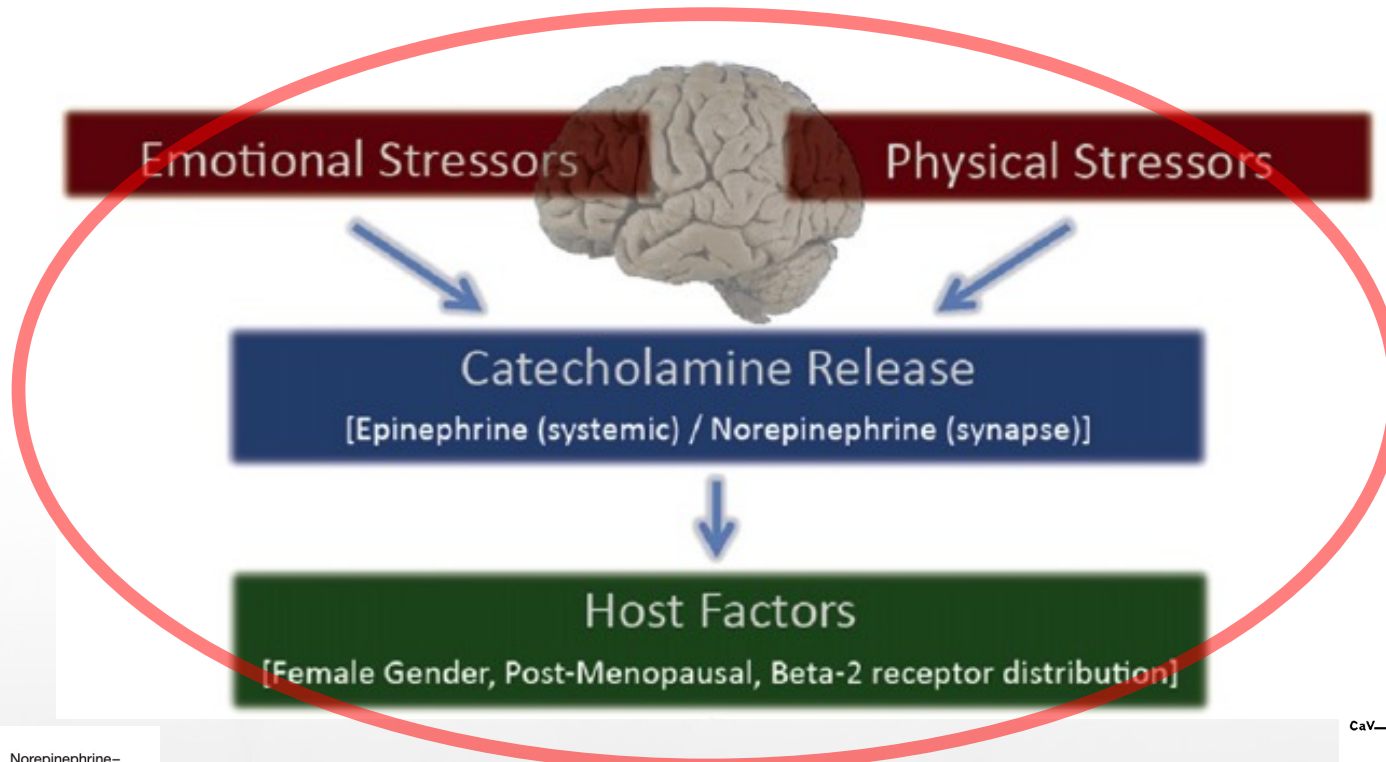
Disfunció autonòmica amb hipertonia simpàtica / innervació local SNS

Disfunció SNS amb innervació cardiogènica directa local podria explicar aquests casos.

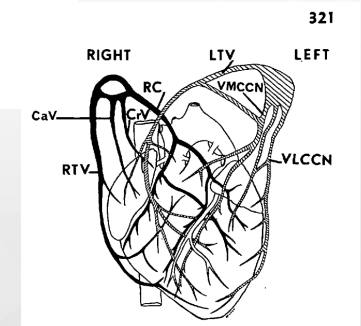
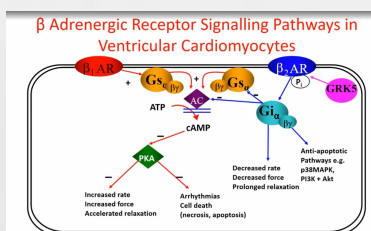
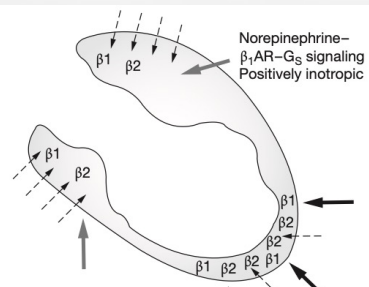
Estudis demostren inducció de TKS típic / atípic en funció del gangli estelat estimulat

Fisiopatologia

SN
Simpàtic

321

23

Epidemiologia

Considerar TKS en presentació clínica de SCA / ICA amb matisos suggestius:

Desencadenants (FÍSICS: Respiratoris, NRL, cirurgia, Sepsis)

Patró ECG / coronariografia / ventriculografia

Biomarcadors (sobretot en $\uparrow$ ST)

Epidemiologia

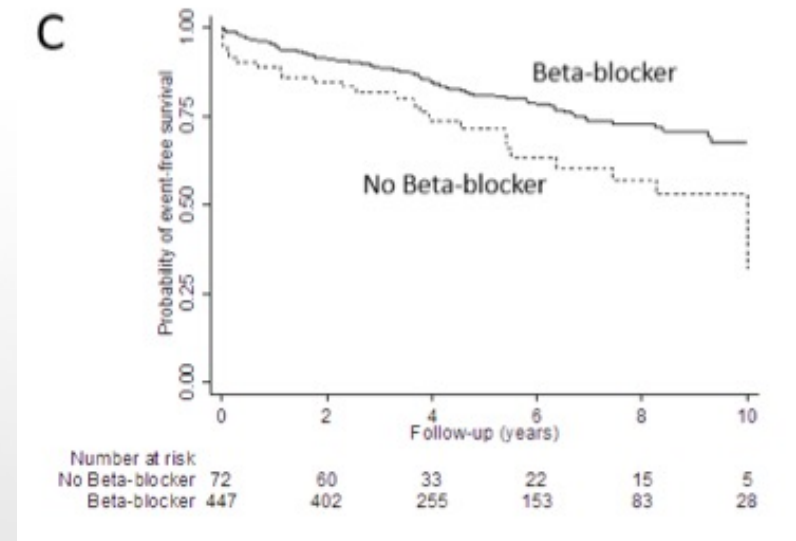
Recurrències:

Entorn a 5-10 % dels casos

20% de recurrències $\neq$ patró de discinèsia

Factors de risc: MPOC

Paper protector de betablocs

Lau C, Chiu S, Nayak R, Lin B, Lee MS. Survival and risk of recurrence of takotsubo syndrome. *Heart*. 2021 25

Conclusions

1. Estudi epidemiològic complicat perquè és una malaltia de difícil diagnòstic
2. F Determinants: Hipertonia SNS + excès catecolamines
3. F predisponents: sexe femení i edat
4. Incidència augmenta a mida que es coneix la malaltia i es considera el seu diagnòstic, molt important la sospita clínica.
5. Fins a un 10% poder fer recurrències.

Gràcies!

